

Metsänhoidon vuosisuunnitelma 2024

Kunnanhallitus 15.01.2024 § 5
13/02.07.00.00/2024

Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy vuosisuunnitelmat ohjeellisenä. Maankäyttöpäällikkö valtuutetaan tekemään suunnitelmiin tarvittavia täydennyksiä, tarkennuksia ja muutoksia. Maankäyttöpäällikkö päättää talousarvion puitteissa puukaupoista ja hoitotöistä sekä allekirjoittaa niihin liittyvät sopimukset ja muut asiakirjat. Valtuutus koskee myös lähimetsissä tehtäviä toimenpiteitä sekä sellaisia vuosisuunnitelman ulkopuolisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeellisia kaavan tai muun suunnitelman/hankkeen toteuttamiseksi.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.
Selostus	Laukaan kunnan omistamat talousmetsät (n. 1700 ha) sijaitsevat kauempana tiiviistä yhdyskuntarakenteesta. Talousmetsiä hoidetaan metsänhoidon suositusten sekä PEFC-sertifikaatin suositusten mukaisesti. Talousmetsissä pyritään harjoittamaan metsätaloutta mahdollisimman tehokkaasti ja tuottavasti tekemällä metsänhoitotyöt ja hakkuut ajallaan. Vuoden 2024 talousarviossa talousmetsien puukaupoista saataviksi puunmyyntituloiksi on arvioitu 320 000 euroa. Talousmetsien metsänhoito- ja parannuskustannuksiin on varattu -50 000 euroa. Taajamien lähimetsät ovat pääosin puistoiksi tai lähivirkistysalueiksi asemakaavoitettuja metsiä tai taajamien välittömässä läheisyydessä olevia ns. raakamaa-alueita. Niissä painotetaan puuston elinvoimaisuutta, maisema- ja suojavaikutuksia, virkistyskäyttöä sekä turvallisuutta. Tavoitteena on, että lähimetsien hoitohakkuista saataville tuloille katetaan hoitotöiden kustannukset (tuloarvio +50 000 euroa ja menoarvio -50 000 euroa). Suojelumetsien tarkoitus on turvata ja lisätä luonnon monimuotoisuutta, sekä säilyttää arvokkaat luontokohteet ja maisemarakenteet. Luonnonsuojelualueilla on suuri merkitys kunnalle luonnon monimuotoisuuden edistämisessä. Kunta on keväällä 2023 käynnistänyt uuden suojeluhankkeen, joka tähtää vapaaehtoiseen metsänsuojeluun Multamäen tilalla (Metso-kohde). Kohteen pinta-ala on noin 4,5 ha ja sen metsätaloudellinen arvo on noin 105 000 euroa. Tavoitteena on saada valtiolta suojelukorvaus, joka kattaa osan metsätaloudellisesta arvosta. Metsä Group tuottaa Laukaan kunnalle metsänhoidon suunnittelu- ja toteutuspalvelut. Toimenpidesuunnittelua ohjaavat kunnan tavoitteet ja vuosittain vahvistettava talousarvio. Lähtökohtana on, että hakkuumäärät on kestäviä ja vastaavat vuotuisen kasvun määrää. Talousmetsien vuosisuunnitelma Metsä Group on laatinut esityksen talousmetsien vuosisuunnitelmaksi (puutavaran myynti ja metsänhoito). Toimenpiteet kohdistuvat eri puolilla kuntaa oleville metsätiloille. Puukaupat:

Arviot hakkuukertymistä ja pinta-aloista perustuvat metsäsuunnitelman tietoihin.

Suunnitelma koostuu valmisteluhetkellä keskeneräisinä olevista ja jo kilpailutetuista puukaupoista, joista saatavat tulot ovat noin 175 400 euroa (talvi 2024). Keskeneräisiä kauppoja täydennetään noin 153 600 euron kesäleimikoilla, joista uudistushakkuun osuus on noin 13 ha (2900 m³) ja harvennuksia noin 19 ha (1260 m³).

Leimikot sijaitsevat osin alueilla, joilla voi on erityiskäyttöä. Näiden tekijöiden vaikutus lopulliseen myyntikokonaisuuteen huomioidaan kilpailutusvaiheessa. Pääsääntönä on, että puutavara kilpailutetaan sopivina leimikkokokonaisuuksina ja myydään eniten tarjoavalle. Pienet kokonaisuudet, erityiskohteet sekä kaavan tai erillisen suunnitelman toteuttamiseksi myytävät leimikot, voidaan myydä suoralla kaupalla sopivalle ostajalle.

Talouismetsien suunniteltu puunmyyntitulo vuodelle 2024 on yhteensä noin 329 000 euroa, eli talousarvio toteutuu ja hakkuumäärä on kestävä.

Vuosisuunnitelma sisältää noin 38 620 euron arvoiset talvikorjuukelpoiset leimikot, joista uudistushakkuun osuus on noin 1,5 ha (281 m³) ja harvennuksia noin 17 ha (1114 m³). Nämä leimikot tuloutuvat kunnalle pääosin vasta vuonna 2025.

Hoitotyöt ja metsänparannukset:

Todetaan, että vuonna 2023 kilpailutettu uusi metsänhoitosopimus astui voimaan 1.1.2024. Sen myötä hoitokustannukset nousivat keskimäärin 33 % aiempaan sopimukseen verrattuna. Talousarviossa 2024 metsänhoitokustannuksiin on varattu yhteensä -100 000 euroa (talouismetsät ja lähimetsät), eli vastaava summa kuin vuonna 2023. Näin ollen tänä vuonna saadaan tehtyä aiempia vuosia vähemmän hoitotoimenpiteitä. Käytännössä budjetti mahdollistaa ainoastaan aiempien vuosien avohakkuiden uudistustyöt ja kiireelliset raivaukset. Joitain taimikonhoitokohteita, metsäteiden kunnossapitoa ja rakentamista sekä lannoituksia jouduttiin karsimaan.

Tuleville vuosille on tiedossa paljon raivauksia ja metsätienparannuksia, joten on huolehdittava, ettei hoitorästit lisäänty ja sen myötä kustannukset kertaannu. Esimerkiksi raivausten myöhästyminen voi alkaa heikentämään puutavaran laatua ja hakkuumahdollisuuksia. Tästä syystä on varauduttava, että vuodesta 2025 alkaen metsänhoitoon lisätään taloudellista resurssia.

Jotta tarpeelliset työt saadaan tehtyä talousarvion puitteissa vuonna 2024, budjetti on käytettävä niin, että talouismetsiin käytetään noin -60 000 euroa (uudistusalojen maanmuokkaukset, viljelyt, raivaussahatyöt, metsätien kunnossapitoa ja ojitusta). Näin ollen lähimetsiin jää -40 000 euroa.

Lähimetsien vuosisuunnitelma

Lähimetsien hoitokohteet ovat erityiskohteita, koska ne sijaitsevat pääsääntöisesti asutuksen lähellä ja näin ollen työssä tulee erityisesti huomioida ihmisten turvallisuus sekä rakennuksille ym. aiheutuvat riskit. Lisäksi toimenpidesuunnittelussa on otettava huomioon asukkaiden toiveet, luontoarvot, kaavojen määräykset ja muut viranomaisten antamat määräykset. Tästä syystä hoitokustannukset ovat merkittävästi kalliimpia verrattuna talouismetsien hoitoon ja niitä on vaikea arvioida etukäteen.

Lievestuore (Pirttilahti, Majaniemi, Majasaari, satama ja Kisapursi):

Talvella 2024 toteutetaan puuston poistoa (pääosin harvennushakkuita). Maisematyölupahakemus on vireillä. Pienpuuston raivauksia on toteutettu aiemmin syksyn 2023 aikana. Metsänhoitotöiden tarkoituksena on ylläpitää viihtyisiä asuinympäristöjä ja antaa kasvutilaa puustolle sekä turvata metsien elinvoimaisuus ja viihtyisyys.

Lievestuore (Ketaramäki) ja Leppävesi (Hevosvuori-Kytölä):

Kesällä 2024 aloitetaan hoitotyöt pienpuuston raivauksilla, jonka jälkeen isomman puuston poistoa toteutetaan talven 2025 aikana.

Muut:

Lähimetsissä hakkuutarpeita saattaa tulla esimerkiksi kaavan tai muun suunnitelman/hankkeen toteuttamiseksi, kuten uusien tonttialueiden hakkuista tai kunnan omien rakennushankkeiden toteuttamiseksi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Valmistelija

Valmistelija: maakäyttöpäällikkö Jarmo Toikka, puh. 040 353 8258